

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra
AGR8014	7	VDU ŽŪA	Agronomijos	Augalų biologijos ir maisto mokslų

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Sodo ir daržo augalų selekcija ir sėklininkystė

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Breeding and seed growing of horticultural plants

Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos	44
Konsultacijos	2
Egzaminas	2
Individualus darbas	139

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kursas skirtas doktorantams Gautų žinių pagrindu studentai suvoks kryžmadulkių, savidulkių ir vegetatyviniu būdu dauginamų augalų selekcijos ir sėklininkystės ypatumus. Sugebės parinkti pradinę medžiagą selekciniam darbui, sudaryti kryžminimo schemas, įvertinti hibridinius palikuonis įvairiose selekcijos grandyse, nustatyti strategiją, sudaryti selekcinę programą ir kurti naujas veisles. Žinos heterozinių hibridų, kryžmadulkių ir savidulkių augalų sėklininkystės sistemas bei veislių identifikavimo metodus, susipažins su augalų veislių teisine apsauga Lietuvoje, ES valstybėse ir pasaulyje.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The Course is designed for PhD Students. The students will understand the peculiarities of breeding of cross-, self-pollinating and vegetative propagating plants, and know seed production system. Will be able to select the material for the breeding, to define the breeding strategy and make programs to create new varieties. Will know the systems for creating of heterozygous hybrids, methods of identification of varieties, will get acquainted with the legal protection of plant varieties in Lithuania, EU countries and the world

Dalyko poreikis bei aktualumas

Išklausę kursą studentai turės pakankamai žinių bei įgūdžių, leidžiančių analizuoti ir spręsti aktualiausias augalų selekcijos ir sėklininkystės problemas.

Dalyko tikslai

Naujausios sistemingos augalų genetikos ir selekcijos žinios, kurias geba taikyti agronominių ir biologinių tyrimų rezultatų interpretacijai, sprendžiant sodo ir dažo augalų selekcijos ir sėklininkystės strateginio ir taktinio pobūdžio uždavinius.

Dalyko turinys, temos ir studijų metodai

Paskaitos:

1. Augalų selekcijos istorinė raida pasaulyje ir Lietuvoje
2. Augalų selekcijos genetiniai pagrindai
3. Augalų selekcijos fiziologiniai ir morfologiniai pagrindai
4. Pradinė medžiaga selekcijai
5. Augalų selekcijos metodai ir jų naudojimas praktinėje selekcijoje
6. Svarbiausios selekcinio darbo kryptys
7. Selekcinio darbo organizavimas
8. Selekcinės medžiagos įvertinimas
9. Veislių valstybinis tyrimas Lietuvoje
10. Sėklininkystė

Dalyko studijų metodai: paskaitos, konsultacijos, savarankiškas mokymasis, naudojantis papildoma

medžiaga. Nesant minimalaus doktorantų skaičiaus paskaitoms skaityti doktorantams bus suteikiamos individualios konsultacijos.

Studijų pasiekimų vertinimas

1. Dalyko studijų rezultatuose įvardintų žinių įsisavinimas.
2. Mokėjimas panaudoti sodo ir dažo augalų selekcijos ir sėklininkystės genetikos žinias, pagrindžiant įvairių dauginimosi tipų augalų dauginimo technologijas
3. Praktinių problemų identifikavimas ir jų sprendinių parinkimas.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Singh P.K., Dasgupta S.K., S.K. Tripathi. Hybrid Vegetable Development. Food Products Press.2004, 441 p.
2.	Hayward M.D., Bosemark M.O., Ramogosa I. Plant breeding principles and prospects. Champan Hall-London-Weinheim-Mew York-Tokyo-Melbourne-Madras. 1993.-550.
3.	Rančelis V. Genetika V.2000.-662
4.	4. Moore J.N. Janic J. Methods in fruit breeding.- West Lafayette (Indiana) Purdue University Press, 1983.-419p
5.	P.Lower. Seeds. The Definitive Guide to Growing, History, and Lore. Timber Press. Portland. Cambrige. 2005. 229 p.
6.	N.O. Andersen. Flower Breeding and Genetics. Issues, Challenges and Opportunities for the 21st Century. Springer.2005. 822 p.
7.	G.Acquaah. Principles of Plant Genetics and Breeding. Blackwell Publishing. 2007. 569 p.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Nguyen H.T., Blum A. Physiology and biotechnology integration for plant breeding. Marsel Dekker Inc.2004, 626 p.
2.	Bowling B.L. The Berry grower's companion. Timber Press. 2000. 280 p.
3.	Балашова Н.Н. Селекция и семеноводство овощных и бобовых культур. Кишинев-1989.-279 с.
4.	Journal of Plant Breeding and Genetics. eSci Journals Publishing
5.	Theoretical and Applied Genetics. Springer
6.	Euphytica. Springer
7.	Acta Horticulturae. ISHS
8.	Žemdirbystė-Agriculture

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
Vidmantas Stanys,		prof. habil. dr.	v.stanys@lsdi.lt

Approbuota: Žemės ūkio ir kaisto mokslų instituto posėdyje: 2019 04 17 prot. Nr.3

Approbuota programos doktorantūros komiteto posėdyje: 2019..... prot. Nr.....

Dalyko aprašas atestuotas iki